

**САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО**
FINANCIAL REGULATORY COMMISSION
OF MONGOLIA

**ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН 2022 ОНЫ 2 ДУГААР
УЛИРЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НЭГДСЭН ТАЙЛАН**

УЛААНБААТАР ХОТ
2022 ОН

АГУУЛГА

1.ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	3
1.1.ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ	3
1.2.ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ	4
1.3. ДААТГАГЧИЙН ӨР ТӨЛБӨР, НӨӨЦ САН БА ЭЗДИЙН ӨМЧ	6
1.4.ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ	8
1.5.ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР	10
1.6.ДААТГАЛЫН ХАРЬЦАА	11
1.7.ДААТГАГЧИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА	12
1.8.ДАВХАР ДААТГАЛ	13
2.ЕРДИЙН ДААТГАЛ	15
2.1.ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ	15
2.2.ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР	16
3.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛ	18
4.ДАВХАР ДААТГАЛ	19
5.АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ	20
6.ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧ	21
6.1.ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧ	21
6.2.ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	23

1.ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

1.1.ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар ердийн даатгалын 15, урт хугацааны даатгалын 1, давхар даатгалын 1, даатгалын зуучлагч 62, даатгалын хохирол үнэлэгч 25 компани даатгалын зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж байна. Салбарын оролцогчдын тоон мэдээллийг хүснэгт №1-д харуулав.

Хүснэгт-1

Даатгалын зах зээл дээрх тусгай зөвшөөрөл, эрх эзэмшигчдийн тоо

№	Тусгай зөвшөөрөл, эрх эзэмшигчид	2021.И	2022.И
1	Ердийн даатгалын компани	15	15
2	Урт хугацааны даатгалын компани	1	1
3	Давхар даатгалын компани	1	1
4	Даатгалын төлөөлөгч	2422	2426
5	Даатгалын зуучлагч	56	62
6	Даатгалын хохирол үнэлэгч	26	25
7	Актуарч	32	38
8	Даатгалын үйл ажиллагаанд аудит хийх эрх бүхий аудитын компани	42	43
9	Даатгалын байгууллагад аудит хийх эрхтэй аудитор	142	144
	НИЙТ	2737	2755

Хорооны 2022 оны 5 дугаар сарын 11-ний өдрийн 214 дүгээр тогтоолоор “Дархан Шарк” ХХК-д, 2022 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн 277 дугаар тогтоолоор “Блэк Бии” ХХК-д, 2022 оны 6 дугаар сарын 08-ны өдрийн 314 дүгээр тогтоолоор “Ландон Жипи” ХХК-д тус тус даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг олгосон байна.

Мөн 6 иргэнд даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг олгож, 1 даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон байна.

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар даатгалын компаниудын 43 салбар Улаанбаатар хотод, 203 салбар орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж иргэд, даатгуулагчдад бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ хүргэж байгаа бол даатгалын зуучлагч компани болон зуучлагч банкуудын нийт 208 салбар Улаанбаатар хотод, 182 салбар орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байна. Салбар, төлөөлөгчийн газруудын тоон мэдээллийг хүснэгт №2-т дэлгэрэнгүй харуулав.

Хүснэгт-2

Даатгалын компани, даатгалын мэргэжлийн оролцогч компаниудын салбар, төлөөлөгчийн тоо

№	Даатгалын компани, даатгалын мэргэжлийн оролцогч компаниудын салбар, төлөөлөгчийн газрын тоо	2021.И	2022.И
1	Даатгалын компанийн салбар	251	246
2	Даатгалын компанийн төлөөлөгчийн газар	12	12
3	Даатгалын зуучлагч компанийн салбар	27	98
4	Даатгалын зуучлагч банкны салбар	278	292
5	Даатгалын хохирол үнэлэгч компанийн салбар	48	46
6	Даатгалын хохирол үнэлэгч компанийн төлөөлөгчийн газар	38	42
	НИЙТ	654	736

Тайлант улиралд даатгалын зуучлагч компаниудын салбарын тоо өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3.6 дахин өссөнөөр даатгалын бүтээгдэхүүний хүртээмжтэй байдал нэмэгдэх нөхцөл бүрдсэн байна.

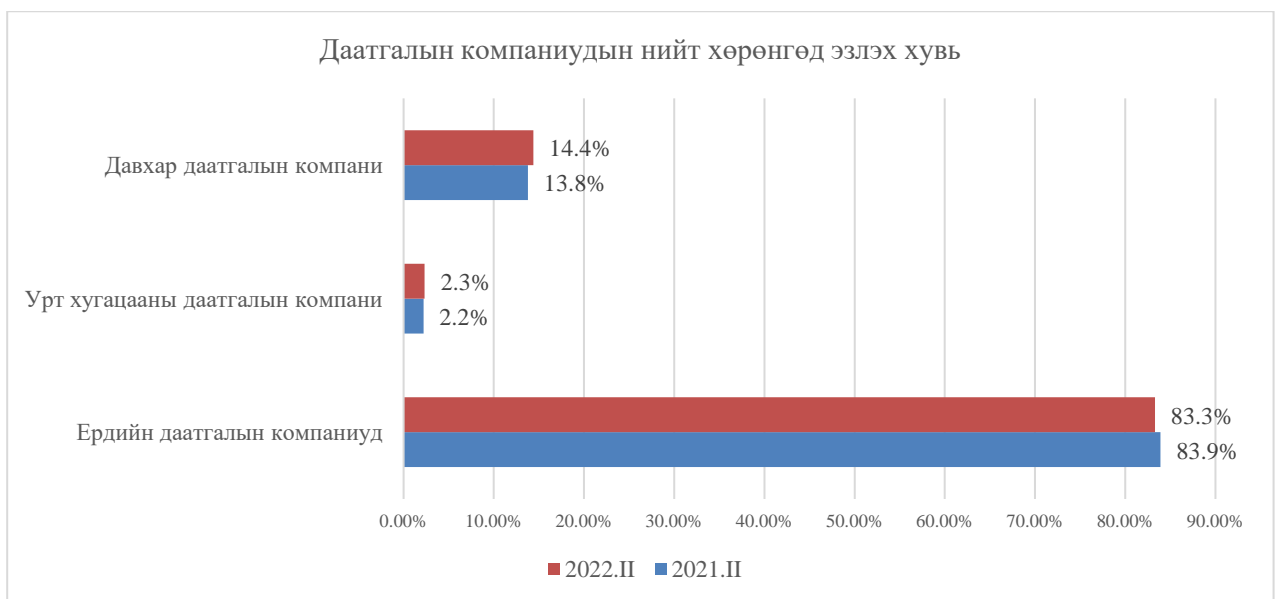
1.2.ДААТГАГЧИЙН ХӨРӨНГӨ

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 431.4 тэрбум төгрөг байгаа ба өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 0.6 хувийн өсөлтийг үзүүлсэн байна. Мөн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн 83.3 хувийг ердийн даатгалын компаниудын хөрөнгө бүрдүүлж байгаа бол урт хугацааны даатгагчийн хөрөнгө 2.3 хувь, давхар даатгагчийн хөрөнгө 14.4 хувийг эзэлж байна. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгт №3, дүрслэл №1, 2-т тус тус харуулав.

Дүрслэл-1

Дүрслэл-2

**Нийт хөрөнгө
(Компани тус бүрээр)**

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компаниуд	Нийт хөрөнгө		Өсөлт/бууралт	Нийт хөрөнгөд эзлэх хувь
		2021.И	2022.И		
Ердийн даатгал					
1	"Амар даатгал" ХХК	17,271.4	14,329.9	20.5%	4.0%
2	"Ард даатгал" ХК	36,143.1	34,317.8	5.3%	8.4%
3	"Бодь даатгал" ХХК	28,884.5	31,975.9	-9.7%	6.7%
4	"Ган зам даатгал" ХХК	6,790.5	6,844.1	-0.8%	1.6%
5	"Мандал даатгал" ХК	61,191.1	65,536.6	-6.6%	14.2%
6	"Миг даатгал" ХХК	36,674.5	30,255.1	21.2%	8.5%
7	"Монгол даатгал" ХК	34,067.5	44,653.3	-23.7%	7.9%
8	"Монре даатгал" ХХК	11,393.8	10,772.6	5.8%	2.6%
9	"Мөнх даатгал" ХХК	12,023.8	10,091.6	19.1%	2.8%
10	"Номин даатгал" ХХК	19,180.6	26,956.7	-28.8%	4.4%
11	"Практикал даатгал" ХХК	32,280.9	25,087.3	28.7%	7.5%
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	28,948.8	30,163.6	-4.0%	6.7%
13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	7,682.8	7,574.9	1.4%	1.8%
14	"Хаан даатгал" ХХК	20,951.0	16,451.7	27.3%	4.9%
15	"Альфа агула даатгал" ХХК*	5,811.6	5,005.2	16.1%	1.3%
Нийт		360,016.4	359,295.6	-0.2%	83.3%
Урт хугацааны даатгал					
16	"Нэйшнл лайф даатгал" ХХК	9,547.6	10,077.4	5.6%	2.3%
Нийт		9,547.6	10,077.4	5.6%	2.3%
Урт хугацааны болон ердийн даатгалын компаниудын нийт дүн		369,564.1	369,373.0	-0.1%	85.6%
Давхар даатгал					
17	"Үндэсний давхар даатгал" ХК	59,379.2	62,046.1	4.5%	13.8%
Нийт		59,379.2	62,046.1	4.5%	13.8%
Нийт салбарын хэмжээнд		428,943.2	431,419.1	0.6%	100.0%

Даатгалын компаниудын хөрөнгийг бүтцээр авч үзвэл 2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар ердийн даатгалын компаниудын хөрөнгийн 54.8 хувь буюу дийлэнх хувийг хөрөнгө оруулалт бүрдүүлж байгаа ба энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5.5 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №4, дүрслэл №3-г тус тус харуулав.

**Нийт хөрөнгийн бүтэц
(Компани тус бүрээр)**

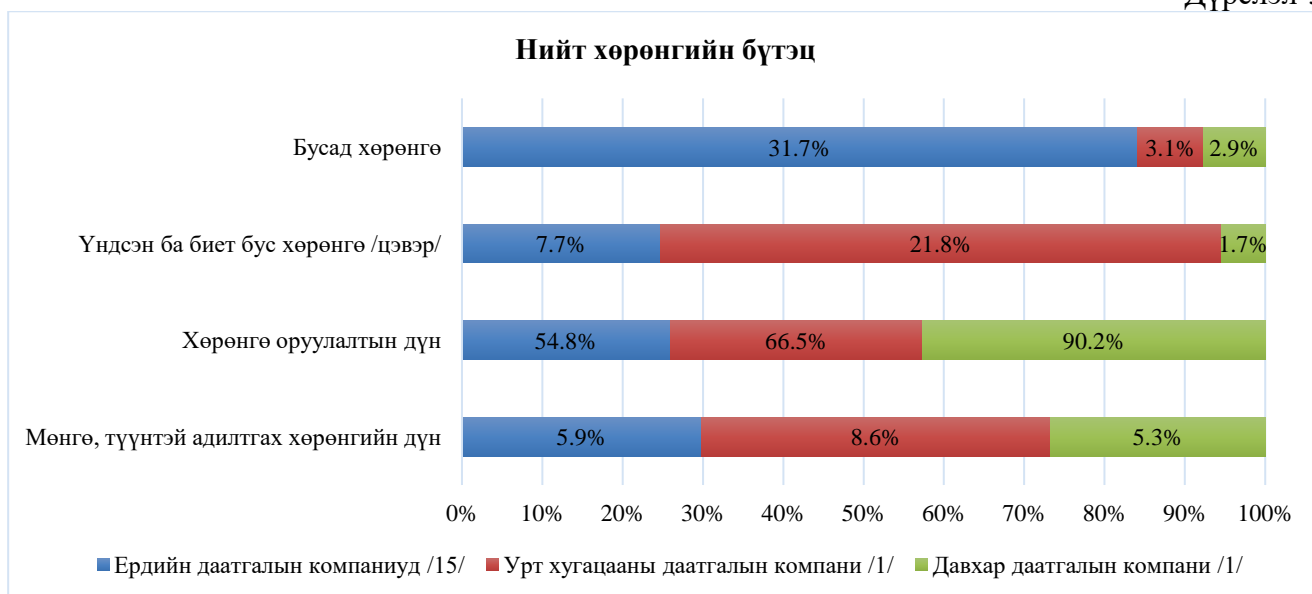
/сая төгрөгөөр/

№	Компани	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө		Хөрөнгө оруулалт*		Үндсэн ба биет бус хөрөнгө /цэвэр/		Бусад хөрөнгө	
		2021.И	2022.И	2021.И	2022.И	2021.И	2022.И	2021.И	2022.И
Ердийн даатгал									
1	"Амар даатгал" ХХК	509.6	978.3	9,647.5	10,180.8	295.6	281.5	3,877.1	5,830.7

2	"Ард даатгал" ХК	1,513.9	685.3	23,274.9	25,344.1	2,465.4	536.9	7,063.6	9,576.8
3	"Бодь даатгал" ХХК	1,722.4	867.0	13,316.9	12,791.3	1,611.8	1,744.7	15,324.8	13,481.6
4	"Ган зам даатгал" ХХК	176.2	97.4	6,512.6	6,461.7	23.3	57.5	132.1	173.8
5	"Мандал даатгал" ХК	1,352.9	1,698.0	34,372.9	36,858.8	1,558.7	1,988.4	28,252.1	20,645.8
6	"Миг даатгал" ХХК	2,776.2	3,764.2	15,766.9	19,415.8	2,432.9	652.7	9,279.2	12,841.8
7	"Монгол даатгал" ХК	2,578.9	1,465.9	11,044.6	7,107.4	8,909.4	8,867.9	22,120.4	16,626.2
8	"Монре даатгал" ХХК	1,673.3	2,009.5	1,884.3	1,253.3	2,877.8	2,992.1	4,337.1	5,138.9
9	"Мөнх даатгал" ХХК	393.1	940.1	5,909.1	5,408.5	2,400.5	3,704.7	1,389.0	1,970.5
10	"Номин даатгал" ХХК	942.4	703.6	13,490.6	15,328.3	1,667.5	119.8	10,856.2	3,028.9
11	"Практикал даатгал" ХХК	945.3	796.7	15,411.5	16,249.3	2,009.3	2,014.4	6,721.2	13,220.5
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	437.4	542.4	22,044.5	23,324.4	1,327.5	1,155.6	6,354.2	3,926.4
13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	1,824.4	1,383.8	2,327.4	3,019.5	2,632.9	2,473.2	790.1	806.3
14	"Хаан даатгал" ХХК	2,431.0	4,232.6	9,892.3	10,900.7	619.8	651.9	3,508.7	5,165.7
15	"Альфа агула даатгал" ХХК	2,626.0	901.9	1,786.3	3,214.0	2.2	410.8	590.6	1,284.8
Нийт		21,903.1	21,066.7	186,682.3	196,858.0	30,834.8	27,652.0	120,596.3	113,718.9
Урт хугацааны даатгал									
16	"Нэйшнл лайф даатгал" ХХК	89.3	871.1	6,785.3	6,704.0	2,307.6	2,194.5	365.3	307.9
Нийт		89.3	871.1	6,785.3	6,704.0	2,307.6	2,194.5	365.3	307.9
Давхар даатгал									
17	"Үндэсний давхар даатгал" ХК	2,447.7	3,267.0	54,006.0	55,946.4	980.9	1,045.3	1,944.5	1,787.2
Нийт		2,447.7	3,267.0	54,006.0	55,946.4	980.9	1,045.3	1,944.5	1,787.2
Нийт салбарын хэмжээнд		24,440.2	25,204.8	247,473.7	259,508.4	34,123.3	30,891.9	122,906.2	115,814.0

Хөрөнгө оруулалт*- Хадгаламж, хадгаламжийн сертификат, Үнэт цаас, Хараат ба хамтын хяналттай, охин компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалт болон Үнэт металл, дериватив багтана.

Дүрслэл-3

1.3. ДААТГАГЧИЙН ӨР ТӨЛБӨР, НӨӨЦ САН БА ЭЗДИЙН ӨМЧ

Ердийн болон давхар даатгалын компаниудын хувьд нийт өр төлбөр ба эздийн өмчийн 11.5 ба 4.3 хувийг өр төлбөр, 29.6 ба 2.6 хувийг орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц, 13.6 ба 42.3 хувийг нөхөн төлбөрийн нөөц сан, 45.3 ба 50.8 хувийг эздийн өмч бүрдүүлж байгаа бол урт

хугацааны даатгалын компанийн хувьд өр төлбөр 0.7 хувь, нөөц сан 29.5 хувь, эздийн өмч 69.8 хувийг тус тус бүрдүүлж байна. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт 5, дүрслэл 4-т харуулав.

Хүснэгт-5

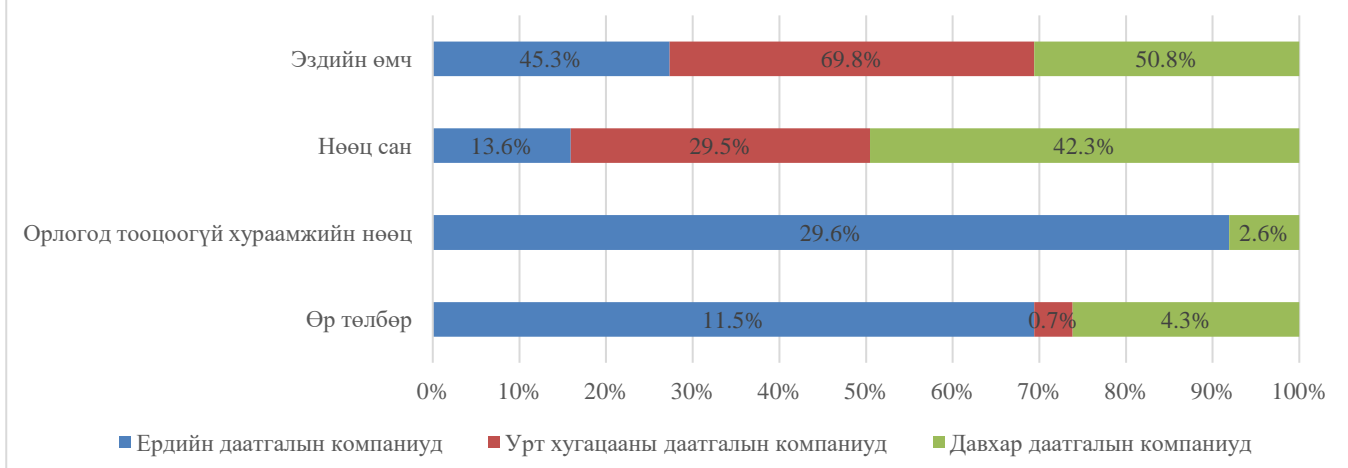
**Өр төлбөр, нөөц сан ба эздийн өмч
(Компани тус бүрээр)**

/сая төгрөгөөр/

№	Компани	Өр төлбөр		Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц		Нөөц сан		Эздийн өмч	
		2021.И	2022.И	2021.И	2022.И	2021.И	2022.И	2021.И	2022.И
Ердийн даатгал									
1	"Амар даатгал" ХХК	2,021.9	3,355.9	3,628.0	4,399.6	1,355.5	1,210.7	7,324.6	8,305.2
2	"Ард даатгал" ХК	5,526.4	5,153.9	7,801.5	10,366.9	3,219.0	4,026.3	17,770.9	16,596.0
3	"Бодь даатгал" ХХК	4,020.7	3,512.1	11,858.6	10,705.7	3,164.3	3,254.6	12,932.4	11,412.1
4	"Ган зам даатгал" ХХК	23.5	10.8	151.8	160.6	852.5	644.2	5,816.4	5,974.9
5	"Мандал даатгал" ХК	10,082.1	9,208.0	24,615.3	17,641.9	6,567.7	6,710.3	24,271.5	27,630.8
6	"Миг даатгал" ХХК	3,746.9	6,538.3	12,474.4	15,371.9	2,723.1	4,330.2	11,310.7	10,434.1
7	"Монгол даатгал" ХК	6,846.6	1,914.2	15,755.1	10,026.2	7,913.2	7,990.0	14,138.4	14,137.1
8	"Монре даатгал" ХХК	697.7	960.2	2,181.9	2,184.0	380.6	540.7	7,512.4	7,708.8
9	"Мөнх даатгал" ХХК	49.5	130.6	2,331.2	3,420.1	1,504.9	1,695.2	6,206.1	6,777.9
10	"Номин даатгал" ХХК	627.1	512.8	3,353.4	4,192.8	13,682.1	4,175.3	9,294.1	10,299.7
11	"Практикал даатгал" ХХК	2,409.2	2,953.7	8,224.7	13,637.8	3,213.2	4,644.2	11,240.2	11,045.2
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	4,410.5	3,058.2	6,541.8	5,196.4	7,404.2	7,273.3	11,807.0	13,420.9
13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	58.8	38.1	481.6	738.1	1,082.6	744.4	5,951.9	6,162.2
14	"Хаан даатгал" ХХК	1,906.4	4,001.5	5,863.4	7,630.6	1,303.7	1,550.9	7,378.3	7,768.1
15	"Альфа агула даатгал" ХХК	-	26.6	-	514.1	-	92.7	5,005.2	5,178.2
Нийт		42,427.2	41,374.9	105,262.7	106,186.7	54,366.6	48,883.0	157,959.9	162,851.1
Урт хугацааны даатгал									
16	"Нэйшнл лайф даатгал" ХХК	75.7	74.5			2,606.6	2,970.5	6,865.3	7,032.4
Нийт		75.7	74.5			2,606.6	2,970.5	6,865.3	7,032.4
Давхар даатгал									
17	"Үндэсний давхар даатгал" ХК	2,414.3	2,691.6	1,362.1	1,617.26	25,715.1	26,233.9	29,887.7	31,503.2
Нийт		2,414.3	2,691.6	1,362.1	1,617.26	25,715.1	26,233.9	29,887.7	31,503.2
Нийт салбарын хэмжээнд		44,917.3	44,141.0	106,624.8	107,803.9	82,688.4	78,087.4	194,712.9	201,386.7

Дүрслэл-4

Даатгалын компаниудын өр төлбөр, нөөц сан ба эздийн өмч

1.4.ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Тайлант хугацаанд даатгалын компаниуд нийт 124.2 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамж бүрдүүлснээс 98.7 хувийг ердийн даатгалын компани, 1.3 хувийг урт хугацааны даатгалын компани бүрдүүлсэн байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад ердийн даатгалын хураамж 11.3 хувиар, урт хугацааны даатгалын хураамж 66.0 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Ердийн даатгалын компаниудын хувьд 4.4 тэрбум төгрөгийн хураамжийн буцаалт хийж, 25.4 тэрбум төгрөгийг давхар даатгалын хураамжийн зардалд зарцуулж, 92.8 тэрбум төгрөгийн даатгалын цэвэр хураамжийн орлоготой ажиллажээ. “Үндэсний давхар даатгал” ХК 1.7 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын хураамж төвлөрүүлж, үүнээс 0.8 тэрбум төгрөгийг давхар даатгалын хураамж /retrocession/ хэлбэрээр гадны давхар даатгагчид шилжүүлсэн байна. Дэлгэрэнгүйг Хүснэгт 6-д харуулав.

Сүүлийн 5 жилийн даатгалын нийт хураамжийн дундаж өсөлт 8.6 хувь байсан бол тайлант хугацаанд 11.8%-ийн өсөлтийг үзүүлсэн байна. Дэлгэрэнгүйг Дүрслэл-5-г харуулав.

Дүрслэл-5

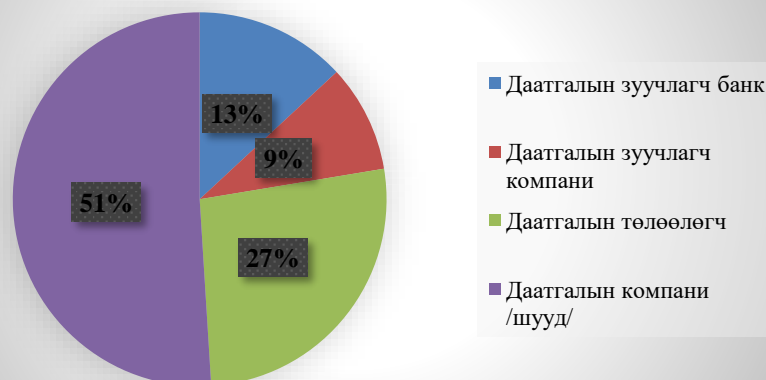
2021 оны 2-р улирлын байдлаар ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нийт хураамжийн 32.6 хувийг давхар даатгалын хураамжийн зардалд зарцуулж байсан бол 2022 оны 2-р улиралд 20.5 хувийг зарцуулсан байна.

Даатгалын компаниудын нийт болон цэвэр хураамж

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	Нийт хураамж				Даатгалын хураамжийн буцаалт	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Даатгалын хураамжийн цэвэр орлого
		2021.П	2022.П	Өсөлт\бууралт	Салбарт эзлэх хувь			
Ердийн даатгал								
1	"Амар даатгал" ХХК	3,737.6	5,047.1	35.0%	4.1%	169.6	1,783.8	3,093.6
2	"Ард даатгал" ХК	7,392.7	11,078.6	49.9%	8.9%	228.4	1,471.2	9,379.0
3	"Бодь даатгал" ХК	13,847.1	14,032.6	1.3%	11.3%	343.7	2,456.0	11,232.9
4	"Ганзам даатгал" ХХК	140.6	236.5	68.3%	0.2%	0.1	0.0	236.5
5	"Мандал даатгал" ХК	22,597.9	22,262.1	-1.5%	17.9%	881.3	10,181.2	11,199.6
6	"Миг даатгал" ХХК	10,890.7	15,682.3	44.0%	12.6%	484.3	2,688.7	12,509.4
7	"Монгол даатгал" ХК	18,977.5	10,084.0	-46.9%	8.1%	416.7	1,404.3	8,263.0
8	"Монре даатгал" ХХК	2,522.9	4,768.4	89.0%	3.8%	424.9	9.2	4,334.3
9	"Мөнх даатгал" ХХК	3,235.2	5,668.4	75.2%	4.6%	263.0	85.3	5,320.1
10	"Номин даатгал" ХХК	4,674.0	5,547.3	18.7%	4.5%	151.4	553.2	4,842.7
11	"Практикал даатгал" ХХК	7,638.7	12,357.7	61.8%	9.9%	350.1	1,356.9	10,650.7
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	6,942.1	5,276.6	-24.0%	4.2%	189.6	1,440.4	3,646.7
13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	566.4	706.2	24.7%	0.6%	1.3	0.0	704.9
14	"Хаан даатгал" ХХК	7,001.0	8,621.9	23.2%	6.9%	438.3	1,848.9	6,334.7
15	"Альфа агула даатгал" ХХК	-	1,268.7	-	1.0%	60.4	130.4	1,077.8
Нийт		110,164.2	122,638.7	11.3%	98.7%	4,403.0	25,409.6	92,826.2
Урт хугацааны даатгал								
16	"Нэйшнл лайф даатгал" ХХК	974.5	1,617.6	66.0%	1.3%	0.7	13.4	1,603.6
Нийт		974.5	1,617.6	66.0%	1.3%	0.7	13.4	1,603.6
Нийт ердийн болон урт хугацааны даатгал		111,138.7	124,256.3	11.8%	100.0%	4,403.6	25,422.9	94,429.7
Давхар даатгал								
17	"Үндэсний давхар даатгал" ХК	1,615.5	1,735.4	7.4%		77.0	814.7	843.7
Нийт		1,615.5	1,735.4	7.4%		77.0	814.7	843.7
Компаниудын нийт хураамж		112,754.3	125,991.7	11.7%		4,480.6	26,237.6	95,273.4

Даатгалын хураамж /борлуулалтын суваг/

Ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниудын нийт хураамжийн 26.6 хувь буюу 33.0 тэрбум төгрөгийн хураамжийг даатгалын төлөөлөгч, 13.1 хувь буюу 16.3 тэрбум төгрөгийн хураамжийг даатгалын зуучлагч банк, 9.3 хувь буюу 11.5 тэрбум төгрөгийн хураамжийг даатгалын зуучлагч компани тус тус бүрдүүлсэн байна.

1.5.ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар даатгалын компаниуд нийт 47.8 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг олгосон бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 67.2%-аар өссөн байна. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгт №7, дүрслэл №7-т харуулав.

Хүснэгт-7

Даатгалын компаниудын нийт болон цэвэр нөхөн төлбөр

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	Нийт нөхөн төлбөр		Өсөлт\ бууралт	Салбарт эзлэх хувь	Давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөр	Буруутай этгээдийн хариуцсан нөхөн төлбөр	Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал
		2021.И	2022.И					
Ердийн даатгал								
1	"Амар даатгал" ХХК	434.7	1,008.8	70.9%	2.0%	20.0	7.3	981.5
2	"Ард даатгал" ХК	2,101.9	4,004.5	92.4%	7.2%	197.5	738.1	3,068.9
3	"Бодь даатгал" ХК	4,127.9	7,298.1	91.2%	13.2%	1,060.8	172.4	6,065.0
4	"Ганзам даатгал" ХХК	66.1	281.9	259.1%	0.3%	0.0	0.0	281.9
5	"Мандал даатгал" ХК	3,108.6	5,588.7	59.3%	12.1%	915.4	73.0	4,600.3
6	"Миг даатгал" ХХК	3,356.3	5,489.6	90.8%	9.9%	0.0	1,478.0	4,011.6
7	"Монгол даатгал" ХК	4,277.5	3,980.3	-6.2%	14.6%	103.7	191.4	3,685.2
8	"Монре даатгал" ХХК	1,624.3	2,129.3	103.5%	3.6%	0.0	77.5	2,051.8
9	"Мөнх даатгал" ХХК	482.5	1,595.3	119.6%	2.5%	0.0	0.0	1,595.3
10	"Номин даатгал" ХХК	1,857.3	6,568.7	51.3%	15.0%	3,729.3	13.3	2,826.1
11	"Практикал даатгал" ХХК	2,392.5	5,561.9	154.4%	7.5%	40.2	472.7	5,049.0
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	2,205.2	1,718.6	47.2%	4.0%	0.0	61.0	1,657.6
13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	107.0	82.9	54.4%	0.2%	0.0	0.0	82.9
14	"Хаан даатгал" ХХК	1,343.1	2,447.5	86.6%	4.5%	0.0	13.0	2,434.5
15	"Альфа агула даатгал" ХХК	n/a	62.1	-	n/a	0.0	0.0	62.1
Нийт		27,484.9	47,818.3	70.6%	96.7%	6,066.9	3,297.8	38,453.6
Урт хугацааны даатгал								

16	"Нэйшнл лайф даатгал" ХХК	961.6	655.2	-32.0%	3.3%	-	-	655.2
Нийт		961.6	655.2	-32.0%	3.3%	-	-	655.2
Нийт ердийн болон урт хугацааны даатгалын нөхөн төлбөр		28,992.9	48,473.5	67.2%	100.0%	6,066.9	3,297.8	39,108.8
Давхар даатгал								
17	"Үндэсний давхар даатгал" ХК	208.0	76.1	-63.4%				
Нийт		208.0	76.1	-63.4%				
Компаниудын нийт нөхөн төлбөр		29,200.9	48,549.6	66.3%				

Ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нийт нөхөн төлбөрийн 12.5 хувийг давхар даатгагчаар, 6.8 хувийг буруутай этгээдээр төлүүлсэн байна.

Сүүлийн 5 жилийн 2-р улирлын байдлаарх даатгалын болон давхар даатгалын нөхөн төлбөрийн хэмжээг Дүрслэл 7-д харуулав.

Дүрслэл 7

1.6. ДААТГАЛЫН ХАРЬЦАА

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар ердийн даатгалын компаниудын хохирлын харьцаа (давхар даатгагчаас төлсөн нөхөн төлбөрийг оруулж тооцсон болно) 57.1 хувь байгаа бол хосолсон харьцаа 116.6 хувьтай байна. Энэ нь даатгалын компаниудын удирдлага, үйл ажиллагааны зардал харьцангуй өндөр байгааг харуулж байна. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №8-д харуулав.

Хүснэгт-8

Даатгалын компаниудын нийт хохирлын харьцаа

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	Орлогд тооцсон хураамж	Нөхөн төлбөрийн зардал	Үйл ажиллагааны зардал	Хохирлын харьцаа	Хосолсон харьцаа
А	Б	<1>	<2>	<3>	<2>/<1>	(<2>+<3>)/<1>
Ердийн даатгал						
1	"Амар даатгал" ХХК	2,642.1	1,008.8	1,450.5	38.2%	93.1%
2	"Ард даатгал" ХК	7,459.1	4,004.5	4,035.4	53.7%	107.8%
3	"Бодь даатгал" ХК	11,136.0	7,298.1	5,676.3	65.5%	116.5%
4	"Ганзам даатгал" ХХК	382.1	281.9	218.1	73.8%	130.9%
5	"Мандал даатгал" ХК	10,224.9	5,588.7	6,246.0	54.7%	115.7%
6	"Миг даатгал" ХХК	11,243.0	5,489.6	7,582.5	48.8%	116.3%
7	"Монгол даатгал" ХК	8,715.0	3,980.3	6,049.3	45.7%	115.1%

8	"Монре даатгал" ХХК	4,542.0	2,129.3	2,346.9	46.9%	98.6%
9	"Мөнх даатгал" ХХК	4,375.1	1,595.3	2,459.1	36.5%	92.7%
10	"Номин даатгал" ХХК	4,192.5	6,568.7	3,054.4	156.7%	229.5%
11	"Практикал даатгал" ХХК	8,204.7	5,561.9	3,928.6	67.8%	115.7%
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	4,039.5	1,718.6	2,500.8	42.5%	104.5%
13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	462.2	82.9	709.6	17.9%	171.5%
14	"Хаан даатгал" ХХК	5,192.8	2,447.5	2,881.3	47.1%	102.6%
15	"Альфа агула даатгал" ХХК	899.8	62.1	677.1	6.9%	82.1%
Нийт		83,710.8	47,818.3	49,815.7	57.1%	116.6%
Урт хугацааны даатгал						
Даатгалын компани		Даатгалын цэвэр хураамжийн орлого	Нийт төлсөн нэхэмжлэл	Үйл ажиллагааны зардал	Хохирлын харьцаа	Хохирлын харьцаа нийт
15	"Нэйшнл лайф даатгал" ХХК	1,603.6	655.2	650.1	40.9%	81.4%
Ердийн болон урт хугацааны даатгалын нийт дүн		85,314.4	48,473.5	50,465.8	56.8%	116.0%
Давхар даатгал						
16	"Үндэсний давхар даатгал" ХК	843.7	761.0	1,342.1	9.0%	168.0%
Нийт салбарын хэмжээнд		86,158.0	48,549.5	51,807.8	56.35%	116.5%

1.7.ДААТГАГЧИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниуд 7.7 тэрбум төгрөгийн тайлант үеийн цэвэр ашигтай ажилласан ба энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 49.8 хувиар буурсан байна. Харин урт хугацааны даатгагчийн ашигт ажиллагаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5 дахин өсчээ. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №9-д харуулав.

Хүснэгт-9

Даатгалын компаниудын ашигт ажиллагаа

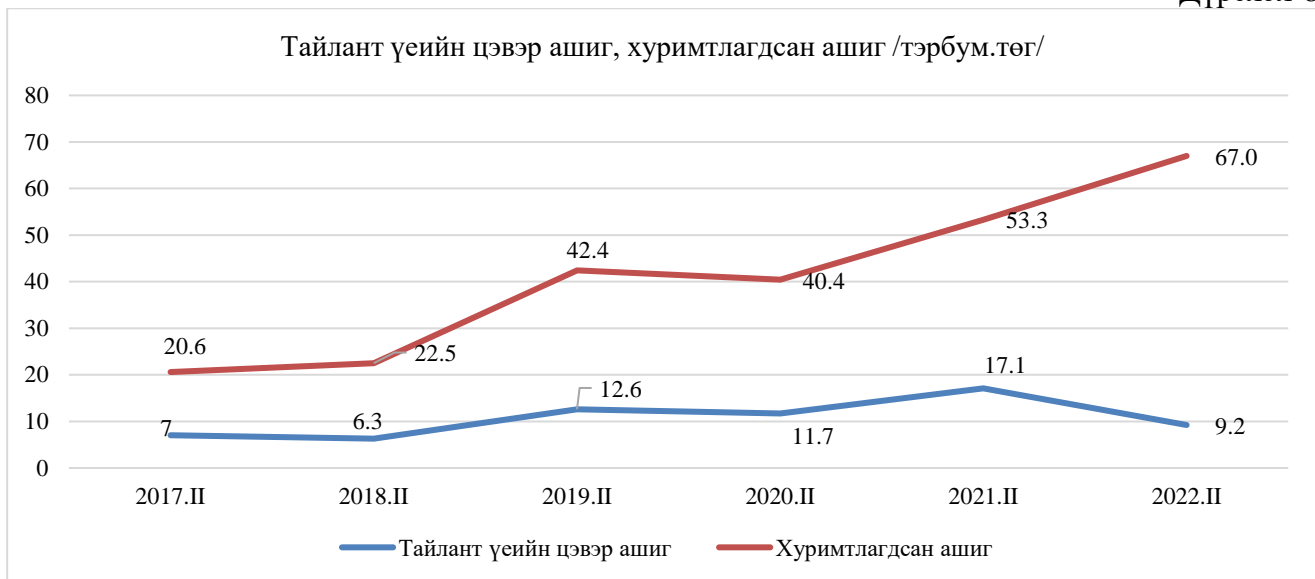
/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)		Өсөлт/ Бууралт
		2021.П	2022.П	
Ердийн даатгал				
1	"Амар даатгал" ХХК	719.8	683.5	-5.0%
2	"Ард даатгал" ХК	6,718.3	314.9	-95.3%
3	"Бодь даатгал" ХК	587.4	305.8	-47.9%
4	"Ганзам даатгал" ХХК	347.1	376.3	8.4%
5	"Мандал даатгал" ХК	3,157.9	2,318.0	-26.6%
6	"Миг даатгал" ХХК	396.3	195.6	-50.6%
7	"Монгол даатгал" ХК	175.4	58.7	-66.6%
8	"Монре даатгал" ХХК	814.5	265.7	-67.4%
9	"Мөнх даатгал" ХХК	140.7	293.3	108.4%
10	"Номин даатгал" ХХК	265.9	458.3	72.3%
11	"Практикал даатгал" ХХК	748.7	299.5	-60.0%
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	1,080.3	1,246.8	15.4%
13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	12.4	184.4	1387.2%
14	"Хаан даатгал" ХХК	326.3	441.3	35.2%
15	"Альфа агула даатгал" ХХК	2.8	338.1	11973.5%
Нийт		15,493.8	7,780.1	-49.8%
Урт хугацааны даатгал				
16	"Нэйшнл лайф даатгал" ХХК	27.8	175.8	531.54%
Нийт		27.8	175.8	531.54%

Нийт ердийн болон урт хугацааны даатгалын хураамж		15,521.6	7,955.9	-48.7%
Давхар даатгал				
17	“Үндэсний давхар даатгал” ХХК	1,559.3	1,257.1	-19.4%
Нийт		1,559.3	1,257.1	-19.4%
Компаниудын нийт дүн		17,081.0	9,213.0	-46.1%

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар даатгалын компаниудын хуримтлагдсан ашиг өмнөх онтой харьцуулахад 46.1 хувиар буюу 7.9 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Дэлгэрэнгүйг дүрслэл №8-д харуулав.

Дүрслэл-8

1.8. ДАВХАР ДААТГАЛ

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нийт 25.5 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын хураамж төлсний 6.8 хувь буюу 1.7 тэрбум төгрөгийг дотоодын давхар даатгагчид төлсөн байна. Давхар даатгалын нөхөн төлбөр, хураамжийн харьцаа 23.5 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10 дахин өссөн байна. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №10, дүрслэл №9-д харуулав

Дүрслэл-9

Тайлант хугацаанд давхар даатгалын хураамжийн зардлыг даатгалын хэлбэрээр авч үзвэл 36.2 хувийг хариуцлагын даатгал, 19.0 хувийг хөрөнгийн даатгал тус тус бүрдүүлж байна. Мөн давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөр нийт нөхөн төлбөрийн 12.5 хувийг эзэлж байна. Дэлгэрэнгүйг Хүснэгт 11-т харуулав.

Хүснэгт-10

Давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөрийн харьцаа
/даатгалын хэлбэрээр/

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын хэлбэр	Даатгалын хураамж	Давхар даатгалын хураамж	Харьцаа	Нийт нөхөн төлбөр	Давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөр	Харьцаа	Харьцаа	Харьцаа
	Товчлол	(ДХ)	(ДДХ)	(ДДХ) / (ДХ)	(ННТ)	(ДДХНТ)	(ДДХНТ) / (ННТ)	(ННТ) / (ДХ)	(ДДХНТ) / (ДДХ)
Ердийн даатгал									
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	22,257.1	3,707.7	16.6%	8,719.6	1,509.3	17.3%	39.1%	40.7%
2	Хөрөнгийн даатгал	17,432.2	4,820.3	27.6%	5,748.2	3,880.4	67.5%	32.9%	80.5%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	29,905.1	356.4	1.1%	12,326.2	31.0	0.2%	41.2%	8.7%
4	Ачааны даатгал	2,503.7	1,867.9	74.6%	442.9	50.2	11.3%	17.6%	2.6%
5	Барилга угсралтын даатгал	3,233.9	1,109.5	34.3%	502.6	146.2	29.1%	15.5%	13.1%
6	Газар тариалангийн даатгал	4.2	4.2	100.0%	0.0	0.0	-	-	-
7	Мал амьтдын даатгал	1,145.2	314.2	27.4%	0.0	0.0	-	-	-
8	Агаарын хөлгийн даатгал	4,482.2	2,854.0	63.6%	503.1	409.6	81.4%	11.2%	14.3%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	260.6	15.5	5.9%	69.2	0.0	-	26.5%	-
10	Хариуцлагын даатгал	14,087.5	9,190.7	65.2%	456.0	40.2	8.8%	3.2%	0.4%
11	Санхүүгийн даатгал	449.1	249.0	55.4%	333.4	0.0	-	74.2%	-
12	Зээлийн даатгал	2,468.8	0.0	-	2,587.2	0.0	-	104.7%	-
13	Итгэлцлийн даатгал	150.6	0.0	-	0.0	0.0	-	-	-
14	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	1,495.1	919.9	-	44.6	0.0	-	2.9%	-
15	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	22,762.6	0.0	-	16,085.2	0.0	-	70.6%	-
Урт хугацааны даатгал									
16	Хугацаат амьдралын даатгал	315.7	13.3	4.2%	31.3	-	-	9.9%	-
17	Хуримтлалын даатгал	49.1	-	-	32.9	-	-	66.9%	-
18	Тэтгэврийн даатгал	382.8	-	-	250.9	-	-	65.5%	-
19	Эрүүл мэндийн даатгал	869.8	-	-	340.1	-	-	39.1%	-
Нийт		124,256.3	25,422.9	20.4%	48,473.4	6,066.9	12.5%	39.0%	23.8%

2.ЕРДИЙН ДААТГАЛ

2.1.ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын компаниудын даатгалын хураамжийн нийт орлого 110.1 тэрбум төгрөг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 11.3 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Үүнээс “Монре даатгал” ХХК-ийн даатгалын хураамжийн нийт орлого хамгийн их буюу 89.0 хувиар өссөн бол “Монгол даатгал” ХК-ийн даатгалын хураамжийн нийт орлого 46.8 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №11, 12-т болон дүрслэл №10-т харуулав.

Хүснэгт-11

Даатгалын хураамж (Ердийн даатгал)

№	Даатгалын компаниуд	Даатгалын хураамжийн нийт орлого /сая.төгрөг/		Өсөлт/ Бууралт	Нийт даатгалын хураамжид эзлэх хувь	Давхар даатгалын хураамжийн зардал
		2021.И	2022.И			
1	Монре даатгал	2,522.8	4,768.4	89.01%	3.89%	9.2
2	Ард даатгал	7,392.7	11,078.6	49.86%	9.03%	1,471.2
3	Бодь даатгал	13,847.1	14,032.6	1.34%	11.44%	2,456.0
4	Мөнх даатгал	3,235.2	5,668.4	75.21%	4.62%	85.3
5	Миг даатгал	10,890.7	15,682.4	44.00%	12.79%	2,688.7
6	Монгол даатгал	18,977.5	10,084.0	-46.86%	8.22%	1,404.3
7	Тэнгэр даатгал	6,942.1	5,276.7	-23.99%	4.30%	1,440.4
8	Номин даатгал	4,674.0	5,547.3	18.68%	4.52%	553.2
9	Улаанбаатар хотын даатгал	566.4	706.3	24.70%	0.58%	0.00
10	Амар даатгал	3,737.6	5,047.1	35.03%	4.12%	1,783.8
11	Ган зам даатгал	140.6	236.6	68.30%	0.19%	0.00
12	Практикал даатгал	7,638.7	12,357.7	61.78%	10.08%	1,357.0
13	Мандал даатгал	22,597.9	22,262.1	-1.49%	18.15%	10,181.2
14	Хаан даатгал	7,001.0	8,621.9	23.15%	7.03%	1,849.0
15	Агула даатгал	0.00	1,268.7	n/a	1.03%	130.4
Нийт		110,164.2	122,638.7	11.32%	100.00%	25,409.6

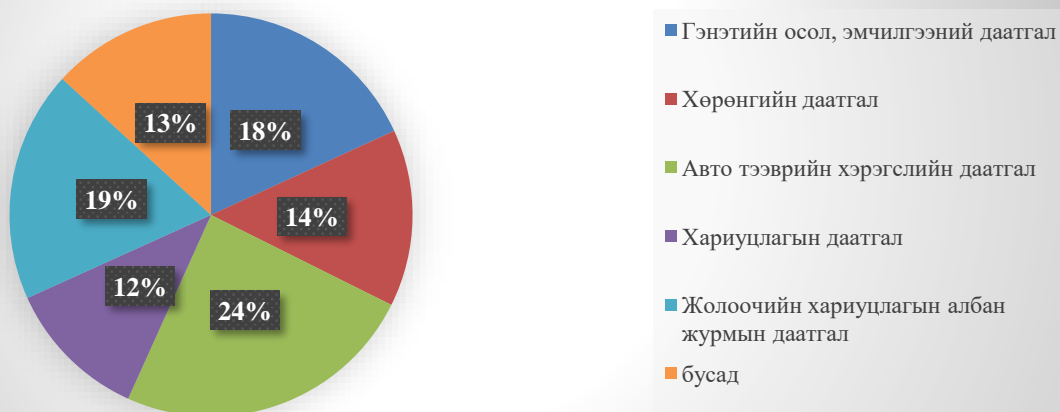
Хүснэгт-12

№	Даатгалын хэлбэр	Байгуулагдсан даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын хураамж			
				/сая төгрөгөөр/			
		2021.И	2022.И	2021.И	2022.И	Өсөлт/ бууралт	Эзлэх хувь
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	66,817	78,444	15,691.85	22,257.14	41.84%	18.15%
1.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	15,370	19,101	1,567.89	1,142.57	-27.13%	0.93%
2	Хөрөнгийн даатгал	105,751	118,710	25,990.90	17,432.28	-32.93%	14.21%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	17,406	20,061	2,820.26	1,985.14	-29.61%	1.62%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	36,084	55,343	21,834.06	29,905.18	36.97%	24.38%
4	Ачааны даатгал	374	440	2,066.05	2,503.73	21.18%	2.04%
5	Барилга угсралтын даатгал	43	53	1,506.84	3,233.95	114.62%	2.64%
6	Газар тариалангийн даатгал	2	1	341.63	4.24	-98.76%	0.00%
7	Мал амьтдын даатгал	2,951	1,327	1,286.64	1,145.29	-10.99%	0.93%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	10	12	3,108.87	4,482.20	44.17%	3.65%

9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	1256	791	279.70	260.69	-6.80%	0.21%
10	Хариуцлагын даатгал	75,750	78,788	14,147.46	14,087.56	-0.42%	11.49%
11	Санхүүгийн даатгал	299	53	1,408.75	449.16	-68.12%	0.37%
12	Зээлийн даатгал	28,028	34,012	1,763.62	2,468.82	39.99%	2.01%
13	Итгэлцлийн даатгал	17	1500	154.72	150.66	-2.62%	0.12%
14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	-	4656	-	-	n/a	0.00%
15	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	11	9	1,817.71	1,495.19	-17.74%	1.22%
16	Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал	354,086	428,373	18,765.41	22,762.63	21.30%	18.56%
Нийт		671,479	802,512	110,164.25	122,638.72	11.32%	100.00%

Дүрслэл-10

Даатгалын хураамжийн нийт орлогод эзлэх хувь

2.2. ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

2022 оны 2 дугаар улиралд ердийн даатгалын компаниуд даатгалын нөхөн төлбөрт нийт 47.8 тэрбум төгрөгийг олгосон бөгөөд энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 70.6 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Үүнээс давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөр 6.0 тэрбум төгрөг буюу нийт нөхөн төлбөрийн 12.6 хувийг эзэлж байна. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №13, 14-т харуулав.

Хүснэгт-13

Даатгалын нөхөн төлбөрийн зардал

№	Даатгалын компаниуд	Нийт нөхөн төлбөрийн дүн /сая.төг/		Өсөлт/бууралт	Нийт нөхөн төлбөрт эзлэх хувь	Давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөр /сая.төг/
		2021.II	2022.II			
1	Монре даатгал	1,046.2	2,129.3	103.5%	4.4%	0.0
2	Ард даатгал	2,081.7	4,004.5	92.3%	8.3%	197.5
3	Бодь даатгал	3,817.9	7,298.1	91.1%	15.2%	1,060.8

4	Мөнх даатгал	726.6	1,595.3	119.5%	3.3%	0.0
5	Миг даатгал	2,877.1	5,489.6	90.8%	11.4%	0.0
6	Монгол даатгал	4,244.8	3,980.3	-6.2%	8.3%	103.7
7	Тэнгэр даатгал	1,167.7	1,718.6	47.1%	3.5%	0.0
8	Номин даатгал	4,340.5	6,568.7	51.3%	13.7%	3,729.3
9	Улаанбаатар хотын даатгал	53.7	82.9	54.4%	0.1%	0.0
10	Амар даатгал	590.3	1,008.8	70.8%	2.1%	20.0
11	Ган зам даатгал	78.5	281.9	259.1%	0.5%	0.0
12	Практикал даатгал	2,186.5	5,561.9	154.3%	11.6%	40.2
13	Мандал даатгал	3,508.3	5,588.7	59.3%	11.6%	915.4
14	Хаан даатгал	1,311.5	2,447.5	86.6%	5.1%	0.0
15	Агула даатгал	0.0	62.1	n/a	0.1%	0.0
	Нийт	28,031.3	47,818.3	70.59%	100.00%	6,066.9

Хүснэгт-14

**Даатгалын нөхөн төлбөр
(Ердийн даатгал)**

№	Даатгалын хэлбэр	Нөхөн төлбөр олгогдсон даатгалын гэрээний тоо		Нийт нөхөн төлбөрийн зардал /сая төгрөгөөр/			
		2021.П	2022.П	2021.П	2022.П	Өсөлт /бууралт	Эзлэх хувь
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	7,461	19,119	4946.3	8719.6	76.3%	18.2%
1.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	14	9	211.5	156.8	-25.9%	0.3%
2	Хөрөнгийн даатгал	894	1197	4559.9	5748.2	26.1%	12.0%
2.1	Үүнээс: Ипотекийн даатгал	232	84	121.6	78.7	-35.2%	0.1%
3	Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	6,866	10,046	8264.3	12326.2	49.1%	25.7%
4	Ачааны даатгал	40	109	336.6	442.9	31.6%	0.9%
5	Барилга угсралтын даатгал	4	5	24.0	502.6	1993.5%	1.0%
6	Газар тариалангийн даатгал	45	0	296.1	0.0	-100.0%	-
7	Мал амьтдын даатгал	1	1	1.2	0.0	-100.0%	-
8	Агаарын хөлгийн даатгал	1	2	128.2	503.1	292.3%	1.0%
9	Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал	14	22	44.8	69.2	54.5%	0.1%
10	Хариуцлагын даатгал	1145	494	614.1	456.0	-25.7%	0.9%
11	Санхүүгийн даатгал	48	29	1387.0	333.4	-76.0%	0.7%
12	Зээлийн даатгал	61	593	537.8	2587.2	381.0%	5.4%
13	Итгэлцлийн даатгал	-	1	-	0.0	-	-
14	Төмөр замын болон усан замын тээврийн хэрэгслийн даатгал	8	-	-	-	-	-
15	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	-	4	1.0	44.6	4353.0%	0.1%
16	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	8,632	15,504	6889.9	16085.2	133.5%	33.6%
	Нийт	25,220	47,126	28031.3	47818.3	70.6%	100.0%

Ердийн даатгалын нийт нөхөн төлбөрийн 25.7 хувийг авто тээврийн хэрэгслийн даатгал, 33.6 хувийг жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал, 18.2 хувийг гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал, 12.0 хувийг хөрөнгийн даатгал гэсэн үндсэн 4 хэлбэр тус тус эзэлж байгаа ба эдгээр нь нийт нөхөн төлбөрийн 89.5 хувийг эзэлж байна.

3.УРТ ХУГАЦААНЫ ДААТГАЛ

Тайлант хугацаанд “Нэйшнл лайф даатгал” ХХК нь даатгалын 5 хэлбэрээр 1,449 даатгалын гэрээ байгуулж, 1.6 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамж төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 66.0 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Харин 186 даатгалын гэрээгээр 655.2 сая төгрөгийн даатгалын нөхөн төлбөрийг олгосон байна. Дэлгэрэнгүйг Хүснэгт №15, №16-д тус тус харуулав.

Хүснэгт-15

Даатгалын хураамж

№	Даатгалын хэлбэр	Байгуулагдсан даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын нийт хураамж /сая төгрөгөөр/			
		2021.П	2022.П	2021.П	2022.П	Өсөлт\бууралт	Эзлэх хувь
1	Хугацаат амьдралын даатгал	17	90	114.1	315.8	176.8%	19.5%
2	Насан туршийн даатгал	-	-	-	-	-	0.0%
3	Хуримтлалын даатгал	10	121	42.2	49.1	16.4%	3.0%
4	Тэтгэврийн даатгал	129	853	313.7	382.8	22.0%	23.7%
5	Эрүүл мэндийн даатгал	56	325	504.5	869.9	72.4%	53.8%
Нийт		212	1,449	974.5	1,617.5	66.0%	100.0%

Хүснэгт-16

Даатгалын нөхөн төлбөр

№	Даатгалын хэлбэр	Нөхөн төлбөр олгогдсон даатгалын гэрээний тоо		Нийт нөхөн төлбөр /сая төгрөгөөр/			
		2021.П	2022.П	2021.П	2022.П	Өсөлт\бууралт	Эзлэх хувь
1	Хугацаат амьдралын даатгал	-	-	114.1	31.3	-72.6%	4.8%
2	Насан туршийн даатгал	6	-	-	-	-	0.0%
3	Хуримтлалын даатгал	2	13	42.2	32.9	-22.0%	5.0%
4	Тэтгэврийн даатгал	37	114	313.7	250.9	-20.0%	38.3%
5	Эрүүл мэндийн даатгал	25	59	504.5	340.1	-32.6%	51.9%
Нийт		70	186	961.6	655.2	-31.8%	100.0%

Тайлант хугацаанд урт хугацааны даатгалын компанийн нийт хураамж, нийт нөхөн төлбөрийн харьцаа 40.5 хувьтай байна. Сүүлийн 6 жилийн урт хугацааны даатгалын компанийн нийт хураамж, нөхөн төлбөр, тэдгээрийн харьцааг дүрслэл №11-д харуулав.

Дүрслэл-11

4.ДАВХАР ДААТГАЛ

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар “Үндэсний давхар даатгал” ХК даатгалын 9 хэлбэрийн 64 давхар даатгалын гэрээ байгуулж, 1.7 тэрбум төгрөгийн хураамжийн орлоготой ажилласан бөгөөд даатгалын хураамжийн нийт орлогын 52.8 хувийг хөрөнгийн даатгал, 20.8 хувийг автотээврийн хэрэгслийн даатгалын хураамж бүрдүүлж байна. Дэлгэрэнгүйг Хүснэгт №17-д харуулав.

Хүснэгт-17

Дотоодын давхар даатгалын хураамж, нөхөн төлбөр

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын хэлбэр	Даатгалын гэрээний тоо		Даатгалын нийт хураамж		Нийт төлсөн нэхэмжлэл	
		2020.И	2021.И	2020.И	2021.И	2020.И	2021.И
1	Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	4	3	43.6	54.1	-	-
2	Хөрөнгийн даатгал	10	24	716.3	917.5	70.5	3.4
3	Автотээврийн хэрэгслийн даатгал	6	6	421.1	362.0	-	30.5
4	Ачааны даатгал	4	6	32.8	89.3	-	-
5	Барилга угсралтын даатгал	5	6	135.8	47.3	-	42.2
6	Газар тариалангийн даатгал	0	0	-	-	121.3	-
7	Мал амьтдын даатгал	0	0	-	-	16.2	-
8	Агаарын хөлгийн даатгал	3	2	59.7	94.6	-	-
9	Хариуцлагын даатгал	8	7	175.9	109.6	-	-
10	Санхүүгийн даатгал	2	8	4.5	28.1	-	-
11	Зээлийн даатгал	0	0	-	-	-	-
12	Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал	3	2	25.7	32.6	-	-
Нийт		45	64	1,615.5	1,735.3	208.1	76.1

5.АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ

Тайлант хугацаанд ердийн даатгалын 15 компани жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал /цаашид “жолоочийн хариуцлагын даатгал” гэх/-ын үйл ажиллагаа эрхэлж, 22.7 тэрбум төгрөгийн нийт хураамж төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 22.7 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Дэлгэрэнгүйг Хүснэгт №18-д харуулав.

Хүснэгт-18

Жолоочийн хариуцлагын даатгалын хураамж

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын хураамж		Өсөлт\ бууралт	Эзлэх хувь
		2021.И	2022.И		
1	"Амар даатгал" ХХК	811.1	625.0	-22.90%	2.70%
2	"Ард даатгал" ХК	1,445.6	1,942.0	34.30%	8.50%
3	"Бодь даатгал" ХК	3,001.0	3,207.2	6.90%	14.10%
4	"Ганзам даатгал" ХХК	34.3	35.2	2.80%	0.20%
5	"Мандал даатгал" ХК	706.4	939.5	33.00%	4.10%
6	"Миг даатгал" ХХК	2,566.6	3,616.5	40.90%	15.90%
7	"Монгол даатгал" ХК	2,718.2	2,994.3	10.20%	13.20%
8	"Монре даатгал" ХХК	1,199.0	1,966.3	64.00%	8.60%
9	"Мөнх даатгал" ХХК	946.7	1,293.6	36.60%	5.70%
10	"Номин даатгал" ХХК	1,437.1	1,801.1	25.30%	7.90%
11	"Практикал даатгал" ХХК	1,360.7	1,996.7	46.70%	8.80%
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	1,445.5	1,145.6	-20.70%	5.00%
13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	2.8	16.9	509.90%	0.10%
14	"Хаан даатгал" ХХК	1,090.6	1,090.7	0.00%	4.80%
15	"Альфа агула даатгал" ХХК	0.0	92.0	n/a	0.00%
Нийт		18,765.4	22,762.6	21.30%	100.00%

Тайлант хугацаанд жолоочийн хариуцлагын даатгалын гэрээгээр нийт 16.1 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон ба энэ нь өмнөх оноос 133.5 хувиар өссөн байна. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №19-т харуулав.

Хүснэгт-19

Жолоочийн хариуцлагын даатгалын нөхөн төлбөр

/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын компани	Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын нийт нөхөн төлбөр		Өсөлт\ бууралт	Эзлэх хувь
		2021.И	2022.И		
1	"Амар даатгал" ХХК	77.9	198.6	154.9%	1.2%
2	"Ард даатгал" ХК	434.1	1,248.8	187.7%	7.8%
3	"Бодь даатгал" ХК	1,158.0	2,993.5	158.5%	18.6%
4	"Ганзам даатгал" ХХК	7.4	10.6	43.2%	0.1%
5	"Мандал даатгал" ХК	292.8	945.8	223.0%	5.9%
6	"Миг даатгал" ХХК	884.9	2,164.9	144.6%	13.5%
7	"Монгол даатгал" ХК	995.8	1,934.5	94.3%	12.0%
8	"Монре даатгал" ХХК	615.6	1,494.7	142.8%	9.3%
9	"Мөнх даатгал" ХХК	136.5	437.6	220.6%	2.7%
10	"Номин даатгал" ХХК	665.5	1,319.0	98.2%	8.2%
11	"Практикал даатгал" ХХК	563.9	1,402.6	148.7%	8.7%
12	"Тэнгэр даатгал" ХХК	585.3	990.1	69.2%	6.2%

13	"Улаанбаатар хотын даатгал" ХХК	0.1	12.4	12294.4%	0.1%
14	"Хаан даатгал" ХХК	472.1	929.6	96.9%	5.8%
15	"Альфа агула даатгал" ХХК	-	2.6	-	0.0%
Нийт		6,889.90	16,085.17	133.5%	100.0%

6.ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧ

6.1.ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧ

2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар 62 даатгалын зуучлагч компани, үүнээс 10 банк даатгалын зуучлалын үйл ажиллагаа явуулж, 37.9 тэрбум төгрөгийн даатгалын гэрээ зуучилж, 7.7 тэрбум төгрөгийн даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлоготой ажиллажээ. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №20, дүрслэл №12-т харуулав.

Хүснэгт-20

Даатгалын зуучлагчийн зуучилсан даатгалын хураамж, шимтгэлийн орлого

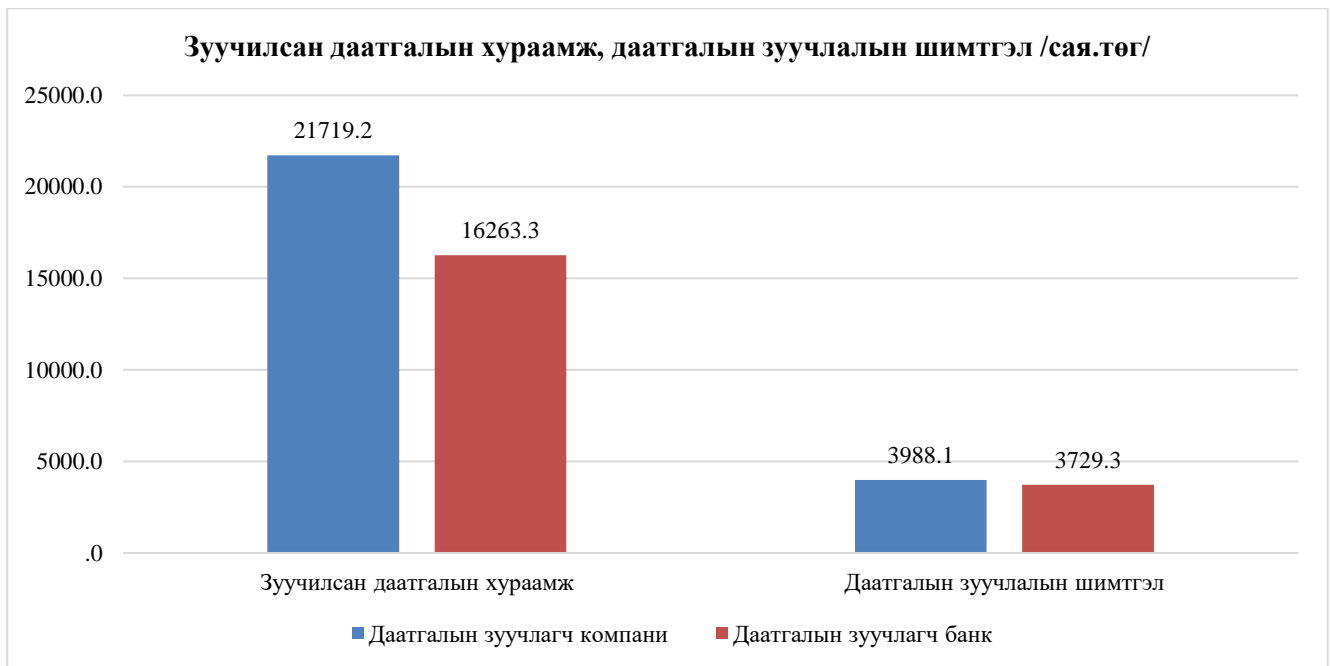
/сая төгрөгөөр/

№	Даатгалын зуучлагч компани	Зуучилсан даатгалын хураамжийн орлого	Даатгалын зуучлалын шимтгэлийн орлого	Харьцаа
Давхар даатгалын зуучлагч компани				
1	Ай Ай Би	444.9	65.7	14.80%
2	Асимон брокерс	1,641.3	213.3	13.00%
3	Ачит ундарга	211.3	47.3	22.40%
4	Ковер хилл	1,127.3	200.1	17.80%
5	Конкорал	2.2	.7	30.00%
6	Монголиан интернэшнл брокерс	3.0	5.3	175.40%
7	Си эн эн икс	4,371.0	902.8	20.70%
8	Хост рок	169.3	14.3	8.40%
Даатгалын зуучлагч банк				
1	Хаан банк	3,699.7	858.3	23.20%
2	ХасБанк	1,853.5	299.4	16.20%
3	Төрийн банк	3,773.8	872.8	23.10%
4	Худалдаа хөгжлийн банк	2,444.5	602.1	24.60%
5	Ариг банк	57.7	10.8	18.70%
6	Голомт банк	3,869.9	967.5	25.00%
7	Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	N/A	N/A	N/A
8	Тээвэр хөгжлийн банк	72.5	6.3	8.70%
9	Капитрон банк	274.9	68.7	25.00%
10	Богд банк	216.7	43.3	20.00%
Даатгалын зуучлагч компани				
1	АМЕ	-	3.1	-
2	Нэйшнл эженси	1,704.2	231.5	13.60%
3	Эм жи ай би	848.2	218.1	25.70%
4	Лоялти солюшн	192.3	41.8	21.70%
5	Ренессанс групп	7.5	1.5	20.00%
6	Смарт брокерс	694.1	187.1	27.00%

7	Эрсдэлийн шийдэл	654.4	171.5	26.20%
8	Эс ай би эс	468.1	52.5	11.20%
9	Сүрэг хараацай	1,198.2	292.8	24.40%
10	Ваяснью Солюшн	46.5	8.0	17.20%
11	Дэвжих дэлгэрэх холдинг	162.9	40.7	25.00%
12	Монгол бичээч зууч	351.5	98.5	28.00%
13	Мастер шийдэл	138.1	28.0	20.30%
14	Цагаан гэрэлт	221.6	45.8	20.70%
15	Арм интернэшнл	N/A	N/A	N/A
16	Эл Би брокерэж	52.6	10.1	19.20%
17	Тус брокерс	55.5	10.3	18.60%
18	Монголиан иншуранс Брокерейж	12.7	2.2	17.30%
19	Тод капитал	302.6	60.8	20.10%
20	Эн Ай Си брокер	6.0	1.7	28.60%
21	Дэвжих зууч	576.0	184.4	32.00%
22	Амарди Дижитал	453.0	112.6	24.90%
23	Паблик паст брокер	.4	.1	20.00%
24	Чанд финтех	.5	.1	20.00%
25	Эн И Би Консалтэнси	139.6	30.7	22.00%
26	Марш брокерс	-	-	-
27	Хэйва инсур	1,563.0	372.8	23.80%
28	Онолт язгуур	130.2	71.6	55.00%
29	Амбрелла брокер	.7	.2	23.50%
30	Би эйч өү кредит	-	-	-
31	Цахим капитал	357.2	103.7	29.00%
32	Ти Ди Би Лизинг	136.1	18.2	13.40%
33	Финс брокерс	3,012.1	70.9	2.40%
34	Ухаалаг ирээдүй шийдэл	110.2	40.0	36.30%
35	Онч цэгц	58.6	11.1	18.90%
36	Профешнл иншурэнс партнер	60.4	12.1	20.00%
37	Нэйшнл иншуранс брокерэйж сервисэс	12.3	2.2	17.50%
38	Ай брокер	17.7	1.3	7.10%
39	Оюу-Стар	-	-	-
40	Финекс синержи	2.1	.5	22.60%
41	Юпланэт	-	-	-
42	Дархан шаркс	1.4	.3	20.00%
43	Блэк бий	-	-	-
44	Ландон Жи Пи	-	-	-
Нийт		37,982.5	7,717.5	20.30%

Тэмдэглэл:(-)-үйл ажиллагаа эрхлээгүй,(n/a)-Фина системд тайлан ирүүлээгүй

Дүрслэл-12

6.2.ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

Тайлант хугацаанд даатгалын хохирол үнэлэгч компаниуд 18,600 даатгалын хохирол үнэлгээ хийж, 1,124.5 сая төгрөгийн даатгалын хохирол үнэлгээний орлоготой ажиллажээ. Дэлгэрэнгүйг хүснэгт №21-т харуулав.

Хүснэгт-21

Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого

№	Хохирол үнэлэгч компаниуд	Даатгалын хохирлыг үнэлсэн тоо	Даатгалын хохирол үнэлгээний орлого
1	Хөрөнгө үнэлгээний төв	2	80,000.0
2	Итгэлт эстимэйт	49	6,204,545.0
3	Вендо	1,869	158,828,708.6
4	Бэст эстимэйт	27	4,059,727.3
5	Гэрэгэ эстимэйт	150	28,705,500.0
6	Файн эстимэйт	16	1,930,000.0
7	Арвижих эстимэйт	32	1,502,000.0
8	Ашид билгүүн	5,477	405,503,724.3
9	Фэйр валуэшн	215	11,076,000.0
10	Хос стандарт	134	18,110,000.0
11	Сэлэнгэ эстимэйт	#N/A	#N/A
12	Мастер Үнэлгээ	291	57,288,510.0
13	Кости эстимэйт	622	17,883,727.4
14	Хөрөнгө эстимэйт	#N/A	#N/A
15	Хас үнэлгээ	5,346	208,775,809.2
16	Банхас	690	12,825,005.8
17	Сүлд үнэлгээ	1,207.00	92,190,000.0
18	Тэнцвэр эстимэйт	809	38,992,363.6
19	Виннэрвэй	564	18,754,179.0
20	Мөнх эстимэйт	7	202,900.0

21	Тод үнэлгээ	50	2,263,000.0
22	Далайван аудит	1	3,222,000.0
23	Хан-Үнэлэмж	41	2,615,000.0
24	Энхнахиа	13	1,270,000.0
25	Итгэлт хөрөнгө	988	32,233,002.0
Нийт		18,600	1,124,515,702.2

Тэмдэглэл:(-)-үйл ажиллагаа эрхлээгүй,(#N/A)-Фина системд тайлан ирүүлээгүй

-ДААТГАЛЫН ГАЗАР-